

دۆزین خورتکەر (بووستەر) 19-ئى – كىزان فاكسىنى دىقى وەر بگرم؟

ژ رۆزا 21ئى جۆتمهها (نۆكتوبرا) 2021ئى قه **CDC** خوهدان-مىرج-بوون ژ بۆ فاكسىنىن خورتکەرىن كۆفید-19ئى ل نامىرىكايى بىرفره كرىه. ئانها شىرەت و پىشنىارىن خورتکەر (بووستەر) ژ بۆ ھەر سى فاكسىنىن ھىيى بىن كۆفید-19ئى ل نامىرىكايى ھەنە.

ژ بۆ كەسىن كو فاكسىنا بايۆنتىك نان مۇدەرنا بىن كۆفید-19ئى وەرگرتتە، كۆمىن ژىر خوهدان مىرجن ژ بۆ وەرگرتنا فاكسىنا خورتکەر د ھىيما 6 مەھان ئان زىدەتر پىشتى وەرگرتنا قورچا خوه يا يەكەمىن: 65 سالى ئان مەزنىر. تەمەنى زىدەتر ژ 18 سالى كو **روشامقاتەبوونىن دەمدىژ** دا دژىن؛ كەسىن ب تەمەنى زىدەتر ژ 18 سالى كو **كىشەيا وان نا پىشكى يا بەردومام ھىيە**؛ و كەسىن مەزنىر ژ 18 سالى كو **د روشىن پىرخەتەر** دا دژىن ئان دىخەتەن.

ژ بۆ كەسىن كو فاكسىنا كۆفید-19ئى يا جانسن نەند جانسن وەرگرتتە، فاكسىنا خورتکەر (بووستەر) ژ بۆ كەسىن 18 سالى و مەزنىر كو دو مەھ ئان زىدەتر ھاتتە فاكسىنەكرن، تى پىشنىارىكرن.

دىارىكرنا قى يەككى كو كىزان بىرەندا فاكسىنا كۆفید-19ئى باشتىر بژاردە يە ژ بۆ دۆزا خورتکەر، لىسەر ستوىيى دابىنكەرا خزمەتىن مقاتەبوونى تەندوروستى و نەخەشە. **CDC** رى ددە كو رىيازەكە "لەھفخستىن و يەكخستىن" ژ بۆ دۆزىن خورتکەر ھىيە. بىرارىدانا دەربارى قى يەككى كو كىزان دۆزا خورتکەر ژ بۆ تە گونجانە، دكارە جەھى نىفاشى بە. ئەف يەك گرینگە كو نەخەش مەترسىن نەخەشە گران كۆفید-19ئى د گەل سود و خەتەرىن فاكسىنەكرنى ل بەر ھەف دابىن و قىياس بكن. ل ژىرىن ھن ناگامى ھەنە كو تو دىقى د دەما بىرارىدانا ژ بۆ وەرگرتنا جوورەيا دۆزا خورتکەر (بووستەر) بەرچاڧ بگرى.

سود و فايده بىن دۆزا خورتکەرا كۆفید-19ئى و مەترسىن نەخەشەيا كۆفید-19ئى چ نە؟

فايدەبىن دۆزا خورتکەرا كۆفید-19ئى رەنگە پىكەتەي ژ كىمكرنا مەترسىنا نىنەكسىوئا **SARS-CoV-2**ئى (فىروسا كو دىبە سەبەبا نەخەشەيا كۆفید-19ئى) و كىمكرنا خەتەرا تووشبوونا ب كۆفید-19ئى بن. وەرگرتنا دۆزا خورتکەر مومكەنە پىشى ل نەخەشەيى (ژ وان نىشانەبىن پىشتى كۆفیدى / دەمدىژ) بگرە و رەنگە قەگو ھەستنا فىروسى بۆ كەسىن دن كىم بگە. مەرف دىقى ھۆكارىن ژىر بىن رىسكى ژ بۆ نىنەكسىوئا **SARS-CoV-2**ئى و باندۇرا نىچتمالىيا نا نىنەكسىوئا **SARS-CoV-2**ئى بەرچاڧ بگرن:

- **مەترسىيا كەتتا بەر SARS-CoV-2ئى**. را ھۆكارىن كو تىن چاڧىر بكرن لىسەر مەترسىيا كەتتا بەر **SARS-CoV-2**ئى باندۇر بكن، پىك تىن ژ خەيات نان ماينا د **ھن روشىن تابىت دا؛ ناستا قەگو ھەستنا ل چاڧى؛ رىژىما فاكسىنەكرنا كۆفید-19ئى ل چاڧا وان؛** نىچتمالا دانووستاندىن بەردومام و زىدە دگەل كەسىن دەر قىيى مالباتا وى كەسى كو رەنگە نەھاتىە فاكسىنەكرن؛ و پابەندىبون ب **بىنچاڧىن تەوسىيەكرى بۆ پىشلىگرتتەن**.
- **مەترسىيا تووشبوونا ب نىنەكسىوئا SARS-CoV-2ئى**. مەترسىيا تووشبوونا كەسەكى ب نىنەكسىوئا **SARS-CoV-2**ئى رەنگە ل گۆرى دەما دەر باسبوويى پىشتى فاكسىنا كۆفید-19ئى يا سەر تىايى و ھەر ھەما دەرما دەر باسبوويى پىشتى تووشبوونا بەرى يا وى ب **SARS-CoV-2**ئى ژ بەر داكەتتا ناستا پاراستنا لەشى جىاواز بە. تەستا سەرۇلۇژىك نان تەستا ئەولەھيا خانەبىن لەشى وەك رىبەكا نر خاندىنا مەترسى و فايدەيى يا كەسانە نايى پىشنىارىكرن.
- **مەترسىيا نىنەكسىوئا گران نا تىكلدارى كىشەبىن تەندوروستى بىن پىشەن**. مەترسىيا تووشبوونا ب كۆفید-19ئى يا گران د كەسەكى دا رەنگە ل گۆرى جوورە، ھەژمار و ناستا كۆنترۇلا كىشەبىن پىشكى بىن تابىت و ھەر ھەما قارىانتىن كو ھىن نەھاتتە داناسىن، جىاواز بە. **كەسىن دوچانى** دىبە كو دۆزەكە خورتکەرا فاكسىنا كۆفید-19ئى وەر بگرن. جودا ژ قى يەككى، ھەر ھەما بەشا **تىڧىكر بىنان دەر بارىن فاكسىنەكرنا كۆفید-19ئى د كەسىن دا كو سىستەما خو مياراستنا لەشا وان ب رىژىمەكى مامناوندە يان زىدە لاوازە** بخوئىن.
- **باندۇرا نىچتمالىيا نىنەكسىوئا SARS-CoV-2ئى**. نىنەكسىوئا **SARS-CoV-2**ئى كو گران نىن، ھەما وسا رەنگە بىن سەبەبا نەخەشەيى (وەك مىناك، نىشانەبىن پىشتى كۆفید-19ئى / بىن دەمدىژ). شەرت و مەرىجىن كەسانە بىن ھەر كەسەكى ژى دىقى بىن بەرچاڧىرتن، بۆ نمونە، ژيان دەگەل نان مقاتەبوونا ژ كەسەكى/كەسەكى كو ژ ھىلا پىشكى قە لاوازە نان سىستەما خو مياراستنا لەشا وى قەلسە نان زارۇكەك كو خوهدان مىرج ژ بۆ وەرگرتنا فاكسىنا كۆفید-19ئى نىنە، نان قى يەككى كو د دەما تووشبوونى دا مەرف نكارە بخەتە نان ئەركىن دن بىن شەخسى ب جى بىنە، ھەتا ئەگەر ب ناوايەكى گران تووشى كۆفید-19ئى نەبووبە ژى.

گەلو چ نىگەرانىيەك دەر بارى لەھفخستنا و تىكەلكرنا بىرەندىن فاكسىنى ژ بۆ خورتکەرىن كۆفید-19ئى ھەنە؟

تو نىگەرانىيەكە سەلامەتى يا تىكلدارى لەھفخستىن و يەكخستىن ئان بەر ھەمان نەھاتىە ناسكرن. وھا خويا دكە كو ھەر جوورە دووھاتىن پىرەيى بىن راگەندى د ھىيما لىكولىنن خورتکەر دا، تەنى د ناستا ھەمان دووھاتىن پىرەيى يە كو پىشتى وەرگرتنا فاكسىنا ھۆمۇلوگ (بانى ژ ھەمان براند) تى دىن. دووھاتىن پىرەيى بىن ھەرى گىشتكىر ئەھن: وەستىيان، سەرىشە، ھەژيان و نىشەن ماسوولكەيان.

من ژ بو بژارتنا دۆزا خورتکەرا کۆفید-19ئ ههوجهتی ب رینیشاندان و شیرەتا زیدەتر هەیه. ئەز ب کئی را بناخقم؟

ژ بو پرسین پزیشکی بین تاییەت، وەزارەتا تەندوروستییی یا ویلايەتا داكۆتایا باکور، پینشنیار دکه کو هەر کەسەک د گەل دا بینکەرا پزیشکیی یا باومرینکریا خوه بناخقه. ئەف دا بینکەر دکاره تیگههیشتنهکی دەر بارئ بریارین پزیشکیی بین کەسانه پینشکەش بکه.